

KACOR KIRÁLY *

Miákolt a macska éhen,
Kert alatt a faluvégen.
Híd mellé ült szomorúan,
Hát egy róka vala túlnan,
Szőrös arcát cirógatta,
Lompos farkát lelógatta.

Macska nekiugrott mindjárt,
Jobbra himbált, balra cimbált,
Játszadozott a farkával,
Mindenféle mórlikával.

Róka retten... macska szeppen...
Megfordultak mind a ketten.
Róka soh'se látott macskát.
Macska soh'se látott rókát.
Egy se tudja: ki kicsoda.
Reszketnek, mint a kocsonya.
Nézték egymást egy darabig,
Azt mondják, hogy három napig.

Végre is a róka szólal,
Alázatos, nyájas szóval:
– Ugyan kérem, már megkérdem,
Ki az úr, ha meg nem sértem?
Miféle a nemzetsége?
Pogány-e, vagy keresztyén-e?

– Én vagyok a Kacor király!
Jaj annak, ki velem kiáll!

– Kacor király? Nem gondoltam,
Soha hírét sem hallottam!

– Hej, hallhattad volna pedig!
Nevem együtt emlegetik
Hős családom családjával,
Tigrissel és oroszlánnal.
Roppant nagy az én hatalmam,
Bagosig tart birodalmam,
Nem szoktam én figurázni,
Csak mindenkit régulázni!
Aki körmöm közé kerül,
Onnan ugyan nem menekül!

Megijedt a róka tőle,
Térdre borult ott előtte,
Farkcsóválva igen bókkolt,
Ígért csibehúst és jó bort.
Meg is hitta, szépen kérve,
Barlangjába délebedre.
A macska meg elfogadta,
Urizált az istenadta!
Ebéd felett pöffeszkedett,
Keveset szólt, sokat evett,
Feketézett, csibukozott,
Tenyérébe ásítózott,
S díványra ült szundikálni,
Nagy hortyogva muzsikálni,
A róka meg künn strázsálta,
Szuronyosan le s fel járva.

Egy nyúl éppen arra tévedt
Friss káposztalevél végett,
Kerülgette a barlangot,
De a róka rá rivalgott:

– Hallod-e, te, tapsifüles!
Egy-kettő, mars! futva siess!
Róka lyuka körül ne járj,
Mert alszik a Kacor király.
Roppant nagy az ő hatalma,
Bagosig tart birodalma.
Lesz nemulass, ha kifordul,
Hideg kilel, úgy rád mordul.
Nem szokott az figurázni,
Csak mindenkit régulázni,
Aki körme közé kerül,
Onnan ugyan nem menekül!

Uccu! Szalad a szegény nyúl,
Hogy a füle is lekonyúl.
Egy tisztáson lekuporog,
Hát egy medve ott bódorog.

– Hova, hova, medve bácsi?

– Tacskó, ne légy oly kíváncsi!

– Jó, jó, hisz én nem is bánom,
Hanem azért azt ajánlom,

Róka lyuka körül ne járj,
Mert alszik a Kacor király.
Roppant nagy az ő hatalma,
Bagosig tart birodalma.
Lesz nemulass, ha kifordul,
Hideg kilel, úgy rád mordul.
Nem szokott az figurázni,
Csak mindenkit régulázni,
Aki körme közé kerül,
Onnan ugyan nem menekül!

– Kacor király? Nem gondoltam,
Soha híret sem hallottam!
Arra megyek csak azért is,
Ha mindjárt egy pofonért is!
Nekem azt megtudni dukál,
Milyen az a Kacor király!

Barlang elé ért a medve,
Róka rászól fenyegetve:

– Hallod-e, te, medve, lompos!
Ne cammogj itt, vén bolondos!
Róka lyuka körül ne járj,
Mert alszik a Kacor király.
Roppant nagy az ő hatalma,
Bagosig tart birodalma,
Lesz nemulass, ha kifordul,
Hideg kilel, úgy rád mordul.
Nem szokott az figurázni,
Csak mindenkit régulázni.
Aki körme közé kerül,
Onnan ugyan nem menekül!

Medve nem mert ott maradni,
Jobbnak látta elinalni,
A kis nyúlhoz visszacamog,
Nagy királyról mirmeg-mormog.
Varjút, mókust ott találja
Farkassal egy társaságba.
Gyűléseznek, szónokolnak,
Tusakodnak, tanakodnak:
Ki is az a Kacor király,
Kiról a hír úgy trombitál?
Határozzák egyetértve,
Hogy meghívják délebédre,

Legalább így majd meglátják,
– „Éljen! Éljen!” – rákiáltják.

Követségbe a varjú száll,
S fára ül a rókalyuknál:

– Hallod-e, te, varjú, jujjuj!
Nem mondtam már, hogy elpusztulj!
Róka lyuka körül ne járj,
Mert alszik a Kacor király.
Roppant nagy az ő hatalma,
Bagosig tart birodalma.
Lesz nemulass, ha kifordul,
Hideg kilel, úgy rád mordul.
Nem szokott az figurázni,
Csak mindenkit régulázni.
Aki körme közé kerül,
Onnan ugyan nem menekül!

– Tudom én azt, jó vitézem,
Nem is azért jövök, kérem!
Medve, farkas tisztelteti,
Mókus és nyúl köszönteti,
Hogy szívesen látják délre,
Holnap egy kis jó ebédre,
Mind hódolni akarnának
Kacornak, a nagy királynak.
Majd örülnek, ha meglátják...
„Éljen! Éljen!” – rákiáltják.

– Paraszt, az más – szól a róka
S megy jelentést tenni róla.

– Hű csatlósom, mi az újság?
Vígság-e vagy szomorúság?

– Felséges úr, nagyhatalmú!
Követségbe jött a varjú,
Medve, farkas tisztelteti,
Mókus és nyúl köszönteti,
Hogy szívesen látják délre,
Holnap egy kis jó ebédre.
Mind hódolni akarnának
Kacornak, a nagy királynak.
Majd örülnek, ha meglátják,
„Éljen! Éljen!” – rákiáltják.

– Jól van, szógám, elfogadom,
Követre vár nagy jutalom.

Száll a varjú hazafelé,
Viszi a hírt gyűlés elé.

Nosza rajta! ... Hozzálátnak,
Készülni a lakomának.
Kifeszítnek egy nagy ponyvát,
Felütik a Lacikonyhát,
S földíszítik zöld gallyakkal,
Füvekkel és virágokkal.
Kuktának a nyulat tették,
Szép fehérbe öltöztették,
Neki van kis kurta farka,
Perzselő láng meg nem kapja.
Vadat és fát hord a medve,
Neki-neki melegedve,
Ordas farkas a parázson
Friss pecsenyét forgat nyárson,
Fürge mókus asztalt terít,
Diót, almát előkerít,
Mogyorót is a vendégnek,
Ebéd után csemegének.

A varjú legjobban ráért
S küldik újra a királyért.
Fárul fára repdes nyomban,
Leszállani nem mer onnan.

– Jöjjetek már, róka koma,
Készen van a nagy lakoma!
Jó ürgehús paprikáson,
Hörcsög is megsült a nyárson!

– Várj egy kicsit, varjú pajtás,
Amíg tart egy szempillantás,
Hadd húzza fel kék nadrágját,
Aranysarkantyús csizmáját!

Száll a varjú ágról ágra,
Kacor királyt egyre várja:

– Jöjjetek már, róka koma,
Készen van a nagy lakoma!
Olyan soká mi marasztal?
Terítve van már az asztal!

– Várj egy kicsit, varjú pajtás,
Amíg tart egy szempillantás,
Hadd kösse fel köves kardját,
Pödörintse ki a bajsát!

Száll a varjú, ágról ágra,
Kacor királyt nagyon várja:

– Jöjjetek már, róka koma,
Kozmás lesz a nagy lakoma!
Megkövetem tisztességgel,
Ki is húl a drága étel!

– Várj egy kicsit, varjú pajtás,
Amíg tart egy szempillantás,
Hadd vegye föl koronáját,
Üsse össze a bokáját!

Kacor király indul végre,
Az ünnepi délebédre,
Egész úton bölcsen hallgat,
Méltósággal billeg-ballag.
Varjút a fán szemmel tartja,
Tart tőle, hogy megvagdálja,
A varjú is csak fél szemmel
Tekintget rá félelemmel.
Fegyveresen megy a róka,
Kacor király hú csatlósa.

Lacikonyhán várva várnak
Érkeztére a királynak,
Ki-kinéznak a nagy útra,
Oldalukat roppant fúrja:
Milyen az a Kacor király,
Kiról a hír úgy trombitál?

– Ott jön, ott jön! – a nyúl kiált –
Látom már a Kacor királyt!
Hosszú bajsza hegyes dárda,
Földet veri fringiája*,
Száz bojt is lóg a csizmáján,
Sas ül fenn a koronáján.
Aranyos a menteujja,
Csörög-pörög sarkantyúja,

* széles pengéjű kard

Jobbra duhog, balra morog,
A két szeme vérben forog,
Köpköd, prüszköl, habzik szája,
Égnek áll a szőre szála,
Hát mi hátul izeg-mozog,
Az ám még a szörnyű dolog! –

Itt elállott a nyúl szava,
Lébe pottyant a kanala,
Medve rémült arcot vágott,
S felborítja a bográcsot,
Ordas magát elfelejti,
A pecsenyét porba ejti,
Mókus ugrik, tányér törik,
Valamennyi mind megszökik.
Esze nélkül fut mindnyája,
Tapsifülest hideg rázza.

Kacor király, hogy oda ér,
Dühös lesz a lakomáér'.
Sajnálja a jó pecsenyét
Meg a finom sok csemegét.
Haragosabb egyre jobban,
Kardot ránt, és nagyot toppan:

– Hej, ripókok, himpellérek!
Gézungúzok, jaj tinéktek!
A királyt így fogadjátok?
Átok rátok, vakapátok!
Kerüljete szemem elé,
Lesz nemulass, mindenfelé!
Gúzsba kötlek, nyársba húztlak,
Elevenen mind megnyúzlak!

Medve, farkas, mókus és nyúl
Fut lihegve, hogy majd megfúl.
S mikor éppen harangoznak,
Egy kutyával találkoznak:

– Hej, mi ütött a bundába,
Hogy így futtok, lóhalálba?
A gőzös még nem füttyentett,
Álljanak meg kissé, kentek!

– Gyere te is – a nyúl kiált –
Nem láttad a Kacor királyt?

Hosszú bajsza hegyes dárda,
Földet veri fringiája,
Száz bojt is lóg a csizmáján
Sas ül fenn a koronáján.
Aranyos a menteuja,
Csörög-pörög sarkantyúja,
Jobbra duhog, balra morog,
A két szeme vérben forog,
Köpköd, prüszköl, habzik szája,
Égnek áll a szőre szála,
Hát mi hátul izeg-mozog,
Az ám még a szörnyű dolog!

– Kacor király? Nem gondoltam,
Soha híret sem hallottam!
De ha jól kivettem a szót,
Ismerem én ezt a fickót!
Csúfot űzött belőletek!
Csak utánam, ne féljete!

Félremegve, félig bátran,
Bizakodva a kutyában,
Mennek vissza, sompolyognak,
Sündörögnek, oldalognak.
S Kacor királyt ott találják,
Forgatja még fringiáját.

De a kutyát hogy meglátja,
Felszalad egy magas fára,
Ágabogán meghúzódik,
Bodri kutya szitkozódik:

– Ej, te bögrenyalogató!
Hurka-kolbász lopogató!
Te pákosztos kapcabetyár!
Te vagy az a Kacor király?
Király ám az egereknél,
Akitől az ördög sem fél!
Hiszen most is kék a hátad!
Hogy a tejfölt megzabáltad,
Gazdasszonyunk tegnap éjjel
Kergetett el seprűnyéllel!

Medve, farkas elfordulnak –
Bátorsága jött a nyúlak:
– Tiszteltetem felségedet,
Egérfogó személyedet!

Fittyet hányok ily királynak,
Csak parancsolj a rókának!

Róka uram vérvéresen
Közbekiált nagy mérgesen.

Tányértalpú visszafordul,
Mosolyogva egyet mordul:

– Róka koma, ne kiabálj,
Csitt! Alszik a Kacor király!